

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natane enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemški šulverein.

Med vsemi nemškimi društvi je za nas Slovence najbolj nevaren nemški šulverein. To društvo ustanavlja in vzdržuje ljudske šole, kjer mora biti vse »tajč«. Kolikor se pa v takih šolah slovenski otroci naučé krščanskega nauka in drugih za življenje potrebnih rečij, to je splošno znano. Iz otrok, ki take šole pohajajo, postanejo narodni odpadniki in verski mlačneži, pa tudi njihovi stariši niso nič boljši.

Nemški šulverein je letos imel občni zbor v Brnu na Moravskem. To smo že zadnjič omenili, ko smo na veselje vseh poštenih Slovencev naznanili, da je to društvo imelo lani 43.327 gld. manj dohodkov, kakor predlanskim. Danes se pa moramo nekoliko pečati z govorom podpredsednika dr. Krausa, ki ga je ta stari naš nasprotnik in nemški liberalcec imel na tem občnem zboru.

Dr. Kraus je najprej primerjal nemški šulverein s češkim šolskim društvom, ki se imenuje »Matica školska«, ter je moral priznati, da ima to češko društvo več dohodkov in da tudi več stori za češko mladino, kakor nemški šulverein. Na to je omenil, da je šulvereinska šola v Ljutomeru dobila lastno poslopje in da so se lani ustanovili nemški šulvereinski šoli v Vojniku in Vitanju, in da se v kratkem ustanovita v Ormožu in Brezicah. Ormoški in brežiški Slovenci, branite se zoper te ponemčevalnice, kolikor je le mogoče!

Dragi Slovenci! Naj ne bode nikakor res, kar je trdil dr. Kraus nadalje, da namreč slovensko ljudstvo prosi, naj se njihovi otroci vsprejmejo v te šole. Žal, da so tu in tam taki zaslepljenci, kateri pa le svoje otroke zaradi tega pšejo v šulvereinske šole, ker ondi dobijo otroci šolske potrebščine zastonj, večkrat pa tudi obleko in opoldne hrano. Sicer pa je tudi mnogo takih starišev, ki so od svojih gospodarjev prisiljeni, da morajo dati svoje otroke v nemške šole.

Kar je dr. Kraus dalje govoril, pa je tako debela laž, da se kar daje otipati. Rekel je, da slov. ljudstvo prosi za vsprejem v te šole, »toda mi se trdno držimo tega načela, da se te šole ohranijo le za nemške otroke«. Da je mogoče tako lagati! Na Spodnjem Štajarskem je v vseh šulvereinskih šolah komaj deseti del nemških otrok, vsi drugi so slovenski. Ko bi se nemški šulverein brigal le za nemške otroke, bi mu vsak Slovenec pritrdil, da prav dela. Da pa nemški šulverein slov. otroke ponemčuje, to je grda krivica!

In zaradi tega se vsi slovenski domoljubi postavljajo po robu temu društvu, posebno pa slovenska duhovščina, kar je tudi dr. Kraus priznal. Da mu je pri tem zopet ušla debela laž, to moramo omeniti. Rekel je, da je lani gospod župnik v Čadramu dal na cerkvena vrata pibiti napis: »Nemcem je vhod v to

slovensko hišo božjo prepovedan«. Da bi čadramski gospod župnik to storil, tega v konjiškem okraju in sploh na vsem Spodnjem Štajarskem živi krst ne reruje. Seveda, dr. Kraus je to samo povedal, da bi vsem germanom pokazal slov. duhovščino kot sila nestrpno.

Toda naj vedo vsi šulvereinovci, da se bode slov. duhovščina z vsemi dovoljenimi pripomočki ustavljala nemškemu šulvereinu, ker jej velja načelo Slomšekovo: »Sv. vera bodi Vam luč, materni jezik pa ključ do prave zveličanske omike.« Vsi Slovenci pa se oklenimo toliko tesneje našega šolskega društva, družbe sv. Cirila in Metoda! Naj naša dična družba vso pozornost obrača na one kraje, kjer so šulvereinske šole, da ondi reši, kar se le rešiti dá!

Razprava o davčni preosnovi.

(Govor poslanca Robiča v državnem zboru dne 12. maja.)

(Dalje in konec.)

Omenil sem že, da se bode pri katastralnem čistem dohodku nad 250 gld., torej pri 57 gld. zemljiškega davka še zahteval osebni dohodninski davek. Pravi se tudi, da takih kmetov ni veliko. To je morda res v deželah, kjer se je ureditev zemljiških davkov pravično vršila. Toda na Štajarskem, zlasti na južnem Štajarskem ni tako. Naj navedem eden sam izgled.

V davčnem okraju Mariboru — mesto ni uračunjeno — je bilo koncem leta 1892. plačevalcev zemljiškega davka 7041. Od teh je plačalo:

789	zemljiškega davka	do	1	gld.
707	zemlj. davka od	1 do	2	gld.
1494	" " "	2 "	5	"
1107	" " "	5 "	10	"
962	" " "	10 "	20	"
1268	" " "	20 "	50	"
512	" " "	50 "	100	"
152	" " "	100 "	200	"
37	" " "	200 "	500	"
7	" " "	500 "	1000	"
6	" " "	1000 "	2000	"

Iz tega sledi, da jih bode brez dvoma v tem davčnem okraju najmanj 700 zemljiških posestnikov upreženih v osebni dohodninski davek. Našlo se vsekako ne bode mnogo. Toda nekako obteženje, usiljevanje v hišne razmere bode le ostalo. Iz vseh teh opomb povzamemo, da bode zemljiškemu posestvu tó komaj znatna obtežitev, da pa se bliža veliko večjemu obteženju vsled nastanka osebnega davka. Temu se pa približuje še nekaj; drugzega, in zato se tudi različni deželni odseki branijo osebnega dohodninskega davka v sedanjí obliki. S tem pa, da se oprosti osebni dohodninski davek, bode zmešan ves zistem v škodo zemljiškemu

davku, in posledice tega bodo trpeli v posameznih deželah zemljiški davkoplačevalci. Po mojem mnenju ne bode torej ta davčna preosnova kmetu prinesla nobene koristi, prej bode imel škodo od nje. Z ozirom na to sem v takozvanem odboru dvanajsterih nasvetoval, naj bi se popust naklonil pri zemljiškem davku 10 oziroma 20 odstotkov.

Moj predlog je bil tedaj odklonjen. Z ozirom na to sem predlog omejil in ga potem v odboru dvanajsterih in v davčnem odseku ponovil, in sicer v tem smislu, da naj tisti zemljiški posestnik, čegar posestvo s katastralnimi čistimi dohodki znaša do uštetih 300 gld., ne prevzame 15 odstotkov, kakor v predlogi, temveč 20 odstotkov.

Iz tega se tudi lahko razvidi, da ni moj predlog naperjen proti velikemu posestvu. Prepričan sem, da ni nobene razlike med interesi manjšega, srednjega in velikega posestva, temveč, da so drug na drugega navezani in morejo le tedaj kaj doseči za gospodarstvo, če vkupaj držé. Ker se mi pa ni, kakor sem že omenil, posrečilo prodreti s prvim svojim predlogom, sem stavil ta predlog. Saj pa je tá tudi že v drugem oziru pravičen in utemeljen.

Kako je to, da naj bi ne imel mali kmet vsaj tistega popusta, kakor manjši obrtniki? Gospoda moja! Dan na dan vidimo, kako se kmet, zlasti manjši kmet bori za obstanek. Sicer se glasi skoro povsod: Kmečkemu stanu se mora opomoči. Žalibog pa, da tudi ta davčna preosnova se ni ozirala na ta klic. Dajte, da se nekoliko popravi, in glasujte za moj predlog!

Cerkvene zadeve.

Novi oltar v Nazarjih.

Iz mladih let vemo, koliko veselje navdaja farane, ako pri domači župni cerkvi obhajajo cerkveno slovesnost. Otroci vsi radovedni povprašujejo mater, kaj in kako se bo godilo. Tako slovesnost, redko ter veličastno je doživela sicer skromna, a znana nazareška fara v gornji Savinjski dolini. Šesto nedeljo po veliki noči so blagoslovili veleč. g. dekan gornjegrajski nov kameniti oltar v lavretanski kapeli v Nazarjih.

S strahom še se spominjamo vplanskega potresa; sosedni župljani v Šmartinu za Dreto so prišli v skupni procesiji na šesto velikonočno nedeljo k Materi božji v Nazarje z gorečo prošnjo, naj bi ona izprosila pri svojem Sinu, da bi strašni potresni dnevi minoli, ter obljubili, vsako leto na to nedeljo v procesiji našo nebeško mater v Nazarjih počastiti.

Obletnica je bila radostna. Dolga vrsta sosednih župljanov se je pomikala na prijazni griček k Mariji, da izpolnijo dano obljubo, a da tudi obišejo čudadelno Marijino podobo v novem oltarju. Po sv. blagoslovnih obredih stopijo veleč. g. dekan Fr. Dovnik na leco, ter v krasnih in vspodbudnih besedah polagajo v verna srca nauke o skrivnosti presvete mašne daritve na oltarjih. Za tem je bila slovesna sv. maša v kapeli. Cerkveni zbor je pel povsem pravilno in strogo cerkveno latinsko mašo Hladnikovo op. 5.

Nekoliko še o oltarju. Ves oltar je izdelal vrli katoliški mož, kamenosek Vurnik iz Radoljice. Miza in podstavek sta iz pisanega gorenjskega marmorja; nastavek ves iz čistega belega marmorja iz Tirolskega. Visok je 5'40 m. Posebno krasni so korintski kapiteli. Slog je prikladen cerkvi v laški renesanci. Cena zelo nizka. Gosp. kamenosek Vurnik je umetnik v svoji stroki, zato vsega priporočila vreden; on je tudi po-verjenik ljubljanskega umetniškega društva.

Spominjati se pa moramo tudi novih slikarjev v ozadju in na oboku novega oltarja. Izvršil jih je akademski slikar g. Iv. Gosar iz Celja. Kaj pač zamore spretna roka umetnika, pričajo nam umotvori, ustvarjeni v prijaznem koloritu na sveži steni! Vse je vzvišeno, vse prijazno se angeljsko smehlja, kar priča, da se umetnik pri delu ozira v nebo! Splošna želja je, da bi ljubi Bog ohranil vrlega g. Gosarja mnoga leta v njegovi delavnosti za krasoto lavantinskih cerkv. Prijetna dolžnost pa veže cerkveno predstojništvo izreči zahvalo za velikodušno podporo, naklonjeno od slav. posojilnice v Mozirju, ter blagi hiši T.

Gospodarske stvari.

Se smejo krave do zadnjega molzti?

Gospodarji, ki se mnogo bavijo z živinorejo, odgovarjajo na to vprašanje, da ni svetovati, kravo do zadnjega molzti. Prvič se tele ovira s tem v svojem razvijanju, na dalje je jasno, da postaja krava zavoljo tega vedno slabša in tretjič tudi za vime ni zdravo, če deluje do zadnjega, če se ne odpočije vsaj nekaj dni. Če kravo do zadnjega domolzeš, bode imela pozneje, pri sledečem teletu veliko manje mleka. Navadno se že kaka 2 meseca prej neha molzti, kakor krava povrže. Če se to ne zgodi, ne sme se mleko v vimenu puščati, temveč redkokedaj molzti. Eden teden se še molze dvakrat na dan, potem le edenkrat in slednjič samo v presledkih dveh dnevov. Tako se posreči, da se celo pri najboljših kravah ustavi moljenje kakih pet tednov prej, nego povržejo. Še enkrat pripomnimo to, da se mora vsikdar omolzti do čistega. Mleka v vimenu ni puščati, kajti napravi to zaostalo mleko lahko precejšno škodo.

Proti ušem pri živini.

Kedar hoče gospodar odpraviti od živine nadležne in sitne živinske uši, naj se ogiblje vseh nevarnih sredstev, ki imajo v sebi več ali manj strupa. Najnavadnejše sredstvo je pač voda, milo in kameneno olje. Kakih 5 litrov vode se skuha in v tej vodi četrt kg mila (žajfe) raztopi. Še dokler ta zmes vre, vlije se v posodo; kjer je kakih 10 litrov petroleja. Ta trojna zmes se pet ali nekaj več minut prav dobro premeša. Kedar se ohladi, je nekako smolnata tekočina, ki se močno vleče. Ako jo hočeš rabiti, raztopi en del te zmesi v vodi, katere moraš osemkrat toliko vzeti, kakor zmesi. Če je vse do dobrega raztopljeno in tekoče, maže ali tere se s kartačo ali kosom sukna, ki je pomočen v napravljeno tekočino, živina, ki ima uši. S tem sredstvom ugonobi se vsakovrstni mrčes. Mazilo ima še pred drugimi pomočki prednost, da ne škoduje niti koži, niti dlaki, tudi v najmanjšem oziru ne.

Sejmovi. Dne 6. junija v Račah, Poličanah (za svinje) in na Bregu pri Ptuj. Dne 8. junija v Kapelah, na Tinskem, v Strassu, pri Sv. Marjeti na Dravskem polju, v Rušah, Šmartnem pri Slov. Gradcu in pri Novi cerkvi. Dne 9. junija na Pilšanu in v Trbovljah. Dne 11. junija v Loki.

Dopisi.

Iz Gradca. (Shod štajarskih učiteljev). G. urednik! Ta shod ste zadnjič sicer omenili v političnem ogledu, toda naj še o njem par vrstic dostavim.

Shod v puntigamski dvorani je bil prav dobro obiskan. Prišlo je kaci 1200 učiteljev in učiteljic iz vseh delov Štajarske. Od deželnih poslancev sta prišla samo dva, znani ultranemški profesor Hofmann pl. Wellenhof in Freyrer, od deželnega šolskega sveta pa nihče. Predsednikom shoda je bil izbran ravnatelj Petz, glavni govornik pa je bil učitelj Horvatek iz Gusswerka, ki je ta shod sklical. Enoglasno so se vsprejele resolucije, med drugim ona, da naj učitelji ljudskih šol imajo tisto plačo, kakor državni uradniki 11., 10. in 9. plačilnega razreda, oni meščanskih šol pa kakor uradniki 10., 9. in 8. razreda. Kakor se vidi, segajo naši gg. učitelji skoro enkrat višje kakor kranjski, ki terjajo po 600, 700 in 800 gld. letne plače. Od drugih govornikov (od slov. gg. učiteljev ni govoril nobeden) naj omenim samo znanega Resela, ki je vodja štajarski socijalnih demokratov in urednik list »Arbeiterwille«. Ta bivši krojač je poudarjal, da se bode socijaldemokratska stranka kar mogoče krepko potegnila za učiteljstvo. Gg. učitelji so socijalistu burno ploskali. Ali so s tem morda vstopili v njegov tabor? Mislím, da nikakor ne, vendar pa so se gg. zborovalci hudo zamerili udom deželnega šolskega sveta. Sedanjega socijalnega vprašanja pač nikdar ne bodo rešili ne liberalci, ne njihovi sinovi, socijalni demokratje, ampak oni, ki se pokorijo božjemu nauku Kristusovemu.

Od Velike Nedelje. (Nova štacuna?) Tudi tukajšnji kmetje se čimdalje bolj zavedajo svoje narodnosti in se vsled tega večidel tudi izogibajo vseh nemških trgovin. Tako je prav, ako se vse naše ljudstvo oklene gesla »svoji k svojim«, bode pač skoro našim po sili Nemcem pogum upadel! To že čuti tudi tukajšnji trgovec g. Škvorec, ki je sicer rojen domačin, a se vendar rajši druží z največjimi nasprotniki naših kmetov. Sklenil je napraviti na drugem mestu še podružnico ali filijalo, da bi imel potem dve trgovini, čeravno še v eni nima vselej komu prodajati; ker pa mu je na enem kraju spodletelo, sklenil je baje napraviti drugo trgovino v stari šoli. Ker pa ima veliko zalogo drugega blaga v lastni hiši, prišel je torej na imenitno misel, da bo ondi napravil zalogo klopotev, ker druga drobnjava se itak dobi pri gospodu Goričanu. Kdor torej želi za svoje gorice pristen nemški klopotec, naj se v njegovi novi štacuni oglasi! O položaju »Fajbera« prihodnjí.

Iz Slov. goríc. (S pota.) Malo časa za potovanje, vendar včasí se mora po besedah pesnikovih prijeti za »les popotni.« Od Sv. Lenarta sem na svojem potovanju primahal v Zgornje Žrjavce. Tamo pri nekdanjem Pečovniku, sedanjem Purgaju, poleg ceste na desno najdem nov, izvanredno lep napis, ki kaže nekam gor v klanec: »Nach Oberrotschützen, St. Anna.« To je pa vendar preneumno, ko vodi velika okrajna cesta k Sv. Ani, zakaj ta kažipot v oni blatni klanec? Mar se morajo popotniki radi tega begati? Oh, neumnosti za novi odbor, osobito za novega župana! Vidite gospoda, ali se niste mogli ravnati po prejšnjem predstojniku, g. Janezu Sirku, ki je bil mož na pravem mestu in značajan Slovenec, ki se ni ustrašil napraviti slovensko-nemške občinske table, ter še blizu Sv. Lenarta? Kakó lepó se beró šicanskega župana g. Franca Wella kažipoti v obojnem jeziku! Enako v Srednjem in Spodnjem Gasteraju, Krembergu itd., kjer županijo vrli možje, kakor: gg. France Kurnik, Dominik Koser in Alojzij Ornik. To so možje, pred katerimi klobuk raz glave! In tam taka pokveka, menda radi tega, da bi nekterim »purgarjem«, ki še iz Prusije čakajo rešitve, »nagodili«. Kolo časa se vrtil in čas spreminja zemlje obraz, in tudi to se bo drugače zavrtelo. Ta kažipot občudujejo posebno bizmarkovci, a oni popotniki pa ne, katere ta kažipot požene tam gor po tistem klanecu v

v Ročico k Sv. Ani, kjer morejo večkrat gaziti blizu do kolena po blatu. Vendar pa ne zamerimo onim čudakom, ker mislimo, da so brezdvomno imeli v mislih drugo Sv. Ano, ne ono na Krembergu v Slov. goricah!

Iz Zadretja v gornji Savinjski dolini. (O nesreči) naj Vam poročam, ki se je dogodila v Pustem polju pri Mihi Cajnerju pred šestimi tedni. Poprosil je namreč domači hlapec Cajnerjev gospodarja za eno krono; imel je pa zasluženih 30 gld. Hotel je namreč z drugimi fanti v krěmo. Ker mu pa Cajner ni hotel dati krone, sprla sta se nekoliko; in drugo jutro na vse zgodaj so našli pred vrati Cajnerjeve hiše dotičnega hlapca mrtvega z mnogimi ranami na vratu in prsih. Vrat je imel prerezan, rebra razdrobljena. Sum je letel na različne fante, s katerimi je prejšnji večer pil, a dokazalo se je, da so ti nedolžni. Prijeli so pa nato očeta Cajnerja in sina njegovega, ki je star še le 19 let. V preiskovalni ječi sta sedela oče 14 dnij, sin pa 6 tednov. Pri porotnej obravnavi dne 26. maja je obstal sin, da je sam hlapca umoril. Očeta so izpustili, sin pa je obsojen na 3 leta težke ječe. Očeta je sicer gosposka spoznala za nedolžnega, toda pred večnim Bogom bode bržčas drugače, ko bodo stariši morali oster odgovor dati od svojih otrok.

Od Sv. Barbare pri Vurbergu. (Pojasnilo.) G. urednik! Resnici na ljubo objavite sledeče: Spisatelj dopisa v 22. št. je slabo zvedel, kajti marsikaj ni resnično poročano. Gospod nadučitelj Fr. Krajnc je dobro vodil celo volitev. Po volitvi se je novo izvoljeni župan Janez Krajnc tej službi odpovedal z opravičevanjem, da te nikakor ne prevzame na noben način vsled tega ne, ker je že čez 6 let prvi obč. svetovalec in ker mu žena ne pripusti vsled njegovega zdravja itd. Na to je pa najstarejši odbornik Ignac Bezjak rekel, danes sem jaz predsednik, skupaj smo še vsi, pa v drugič volimo, prve uradne reči pa raztrgajmo, ker se prej nismo dosta pomenili. G. nadučitelj se temu skoro enoglasnemu sklepu ni mogel zoperstavljati, misleč si, ako sedaj tem ne izpolni želje, si nakoplje sovraštvo vsega odbora, in tako se je druga volitev vršila. Povemo Vam pa, g. dopisovatelj, ako bi stokrat bila volitev pri tem odboru za župana, izpadlo bi, kakor je sedaj. Izmed 18 volilcev je bilo 14 naklonjenih g. Markušu in čuda bi bila, ako bi on ne bil postal župan. Gospodu nadučitelju se pa lepo zahvaljujemo, da so nam pisali, čeravno niso niti prvič, niti v drugič dali svojega glasu g. Markušu.

Iz Istre. (O naših razmerah.) Čudno je marsikaj na svetu, tudi v Istri. Mnogi tujci mislijo, da se pri nas vsaj večidel vse stvari razvijajo normalno, a to ni tako. Gospodarska društva v Istri niso v najboljem stanju. Istina je, v Poreču je od vlade podpirano italijansko gospodarsko društvo, pa slovenski poslanci tožijo, da deželi ubogo malo koristi. Razun tega so še nekatere kmetijske podružnice, pa sami Italijani priznavajo, da nikakor ne cvetó. Slovanski podružnicam pa noče nikdo pomagati, kakor le domačini. Italijani in Slovani enoglasno sodijo, da te slovanske gospodarske zadruge, kakor na Kastavščini in na Krku daleko bolje prospevajo, kakor slične italijanske. Slovanski vinarski zadruge v Pulju Italijani polena pod noge mečejo. Od ministra v Beču prašani poreški Italijani, ali se ji naj podeli kaka podpora, so se enoglasno izrazili, da nikakor ne. A ko je ipak ministerstvo zadrugi enkrat dalo nekaj podpore, izrazili so se Italijani: »Čemu pa nas prašate, če se nočeti po naših svetih ravnatí?« A vkljub vsem protivnikom ta zadruga dobiva čim dalje več častnega priznanja, kakor zadnjič na razstavi v Pragi. Le včasí kaka zlobnost pokvarja naše dobro pristno istrsko vino. Italijan je bil onikrat kriv, ko je po pravici »Domoljub« ožigosal kupčijo s ponarejenim istriancem.

Zato isterski Slovani Slovence in inostrane kupce lepo prosijo, naj pri Slovanih kupujejo pošteno kapljico, kakor jo je Bog dal. — Isterska železnica ni bila zidana po ljudnatih krajih, nego je speljana ob robu gorā. Sedaj hočejo železnico izpeljati najprvo od Trsta skoz Poreč do Kanfanara, da bo bližja zveza s Puljem, torej po zapadu Istre za Italijane; naša — če smemo reči, slovanska — iz Lupoglave ali iz Vodnjana proti Reki bo še dolgo spala, in vendar bi bila za revne slov. Istrane zveza z Reko uprav velike koristi. — Vožnja s parobrodi je prikladna bolj Italijanom, tudi le italijansko govore uradniki na brodovih ter se hrvaški mornarji silijo, naj se potujčijo. Sicer je pa tudi vožnja zlasti avstrijskega, od žuljev ljudstva podpiranega Lloyda ob hrvaški obali najpočasniša v Evropi. Za obalno vožnjo revnih Slovanov izdaje vsakovrstna vlada to in ono stran Litve preklemano malo, akoprem jo narod vsako leto tako iskreno prosi. — Italijanski ribarji, »chioggiotti«, lové ribe na svoji in slovanski obali morja, da, oni imajo večje pravice pri nas, ko domačini. Nikdar ne bo našinec pravice dobil, ker se vlada ne upa prekoluznim Italijanom zameriti. O ne, upitja siromašnega slovanskega naroda vlada v Beču ne čuje; zato hodi naš narod v Brazilijo po smrt. (Dalje prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se oni dan odpeljali v Budapešto, kjer so se jim dne 1. junija poklonile delegacije. Svetli cesar so pri tej priliki rekli, da se od nobene strani ni bati, da bi se kalil mir, tudi z Bolgarsko smo si dobri, kakor poprej, in Bosna že sama plačuje svoje stroške. — Gosposka zbornica je vsprejela volilno preosnovo, kakor jo je sklenila poslanska zbornica. — Za dunajske mestne svetovalce so izvoljeni sami protisemitje, ker so se liberalci potegovali za nekoga žida.

Češko. V Pragi priredé prihodnje leto francoski obrtniki razstavo. — V Trutnovi mestni zbor ni dovolil, da bi se v čeških ljudskih šolah učila nemščina. Hoče, naj češki otroci hodijo v nemške šole, da se popolnoma ponemčijo.

Tirolsko. V soboto se je v Bolzanju pričela slovesna stoletnica, od kar je Tirolsko izročeno presv. Srcu Jezusovemu. Došli so tja solnograški kardinal Haller, brixenski in tridenški škof, skoro vsi poslanci in nebroj ljudstva.

Štajarsko. Sekovsko tiskovno društvo je imelo izredni občni zbor. Sklenili so ustanoviti knjižice po deželi in književno društvo, kakor je družba sv. Mohorja. — Liberalci po gornjem Štajarju prirejajo podučne govore; toda skoro le socialisti se zanje ogrevajo. Ali so se s temi pobratili?

Koroško. Velikovaška podružnica sv. Cirila in Metoda je imela na binkoštni ponedeljek v Želinjah izvrstno obiskan shod. Katol. politično in gospodarsko društvo pa priredi javen shod v Gozdanjah prihodnje nedeljo. Vsa čast koroškim voditeljem!

Kranjsko. Svetli cesar so g. Ivana Hribarja že potrdili ljubljanskim županom. — V nedeljo so hoteli socialisti rogoviliti v Novem mestu. Ker pa je prišlo veliko več krščanskih delavcev, ki niso hoteli poslušati socialistov, je bil shod zaključen.

Primorsko. Ministerstvo je mestnemu zastopu goriškemu zaukazalo, da mora za slov. ljudsko šolo prikrbeti primernih prostorov sredi mesta. — V Istri so

v soboto bili za deželne poslance enoglasno zopet izvoljeni Slavoj Jenko, Matko Mandič in S. Kozulič.

Ogersko. Kakor znano, zborujejo letos delegacije v Budapešti v novi lastni palači. Skupni državni proračun izkazuje stroškov 160 milijonov gold. Za vojaštvo se letos zopet 4 milijone več zahteva, kakor lani. — Madjari so grozno hudi na dr. Luegerja, ker je v petek ostro govoril v avstrijskem državnem zboru zoper ogersko »švindelnarstvo«.

Vnanje države.

Rim. Papežev zastopnik pri kronanju ruskega carja, nuncij Agljardi, je moral dan poprej priti v Moskvo, kakor je bilo sprvega določeno, da je bil prej pri carskem obedu, nego drugi zastopniki. — Sv. oče so pisali kralju Menliku, naj laške ujetnike izpusti.

Francosko. Zbornica je v soboto vsprejela postavo, vsled katere postane otok Madagaskar v vshodni Afriki francoska naselbina. — Začetkom maja so socialisti na mnogih krajih zmagali pri občinskih volitvah, in katoličani še vedno več ali manj križem dižijo roke.

Angleško. V Rimu preiskujejo, ali so angleški razkolni škofje prav posvečeni ali ne. Te dni je stari Gladstone pisal kardinali Rampolli, naj se posvečenje pripozna. To pa ni mogoče, ako se dokaže, da prvi razkolni škof ni bil pravi škof.

Nemško. Na Bavarskem so liberalci hoteli vpeljati zažiganje mrličev, ki je od sv. katol. cerkve prepovedano. Dotični odsek pa je zavrgel to predlogo z 11 proti 9 glasovi. Torej še bodo bavarski liberalci morali v materi črni zemlji počivati.

Rusko. Zastopnik našega cesarja, nadvojvoda Evgen, je dobil od carja Nikolaja red sv. Andreja. — V soboto zjutraj se je Moskvi zgodila grozna nesreča. Blizu 300 tisoč ljudi se je gnetlo na Chodinskega livadah, kjer so se delila jedila in pijače. Okoli prostora, kjer so se delila jedila, je bil narejen 18 metrov širok jarek. Vsled pritiska od zadej so ljudje prvih vrst padli v jarek in bili pohojeni ali so se zadušili. Mrtvih je bojda okoli šest tisoč, več sto pa ranjenih.

Srbsko. Liberalci in radikalci so izjavili, da nočejo sodelovati v odboru, ki naj pregleda in popravi ustavo. Rekli so, da naj sedanja vlada odstopi, kajti ona ni zmožna voditi slobodnih volitev v skupščino.

Turško. Na Kretu je poslala vlada šestnajst batalijonov vojakov. Na Kreti je velik nered. Oboroženi Turki morijo tudi mirne kristjane in ropajo. V Vamosu pa so kristijani oblegali batalijon turških vojakov, katerim je oni dan prišel na pomoč Edhem paša ter vojake rešil. Ako vlada ne naredi kmalu reda na Kreti, bodo morale vmes poseči evropske velevlasti.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

III. Čudno spreobrnjenje.

Po dolgem molčanju dajte mi, g. urednik, zopet enkrat besedo v »Gospodarju«. Tokrat ne bom opisal imenitnostij večnega mesta, ampak bom cenjenim čitateljem pripovedoval zanimivo novico, ki vzbuja veliko pozornost po vsem krščanskem svetu, zlasti pa v Rimu.

Dne 18. majnika t. l. so ljudje trumoma hiteli v cerkev sv. Hadrijana na foru. Ta dan je bil slovesno sprejet v naročje katoliške cerkve zagrizeni odpadnik in prostozidar S. A. Zola. Večini čitateljev je pač

znano, kdo da so prostozidarji ali framasoni, če pa kdo ne ve, mu povem. Prostozidarji so skrivna družba, ki se pred svetom kaže nedolžno in zatrjuje, da je njen namen, pomagati bližnjemu, pospeševati vedo in umetnosti, da je pravična proti vsem veram in da se v politiko ne meša. Tako slepi lahkoverne ljudi, v resnici pa je v tej družbi nakopičena vsa peklenska hudobija. Laž, tatvina, goljufija, prešestovanje, umor, to so pri njih čednosti. Njih namen je uničiti vse vere, pred vsem pa katoliško, in v to se poslužujejo najostudnejših sredstev. Če jim je kaka imenitna oseba na poti, jo umorijo. Dokazalo se je, da prostozidarji kradejo posvečene hostije in jih prebadajo v svojih skrivnih shodih, dokazalo se je tudi, da nekatere družbe častijo samega satana; na Laškem imajo zastave s sliko hudičeve.

V taki družbi je bil Zola celih 30 let. Rodil se je l. 1840. blizu Turina. Študiral je matematiko ali računstvo. Kot dvajsetletni mladenič se je družil s puntarji in je bil zaradi tega pregnan z Laškega. Ob času poljske ustaje je prišel celo na Poljsko, da bi se bojeval proti Rusom. L. 1870. se je stalno nastanil v Egiptu, kjer je dosegel velike časti na dvoru kediva ali egiptovskega podkralja. Tukaj je ustanovil prostozidarsko ložo ali družbo in postal njen »veliki mojster«. Mnogo Turkov je pridobil za ložo in jo razširil po vsem Egiptu. Bil je zagrizen sovražnik krščanske vere. Pred nekaterimi leti se je vrnil na Laško in se je blizu Rima kupil vilo Kastel di Leva. Zraven njegovega posestva je cerkva »Madonna del Divino Amore« — Marija od božje ljubezni.

Tukaj je živel mirno kakih pet let. Večkrat je šel tudi v cerkev, pa ne da bi molil, marveč da bi se norčeval iz pobožnega ljudstva. — Nekega dne si na treh krajih zlomi nogo. Dva cela meseca je ležal v postelji v strašnih bolečinah. Potem se je vzdignil sicer iz postelje, toda noga ni bila več zdrava. Moral je hoditi po brgljah. Neke noči pa je imel čudne sanje. Sanjalo se mu je, da je prišel v ono cerkvico, ki je bila popolnoma prazna in zapuščena. Oltarji so bili goli, nikjer nikakšne podobe, ne sveče, ne drugega okrasja. Ko se je vračal iz cerkve, sreča na pragu čudovito lepo gospo z detetom na rokah.

Neznana gospa ga milo pogleda in nagovori: »Pa si ti tudi prišel v cerkev? Kaj pa to, vidim, da si hrom, postavi se vendar na svoje noge in vrzi proč te brglje.«

V tem se prebudi in pokliče svojo ženo, ki je bila Grkinja in goreča častilka Matere božje. Pové ji, kaj se mu je sanjalo, ona pa ga vspodbuja, naj zaupa na Mater božjo. Potem se je vzdignil iz postelje in se spustil na tla. Pa glej! — noga je bila popolnoma zdrava, nikakšne bolečine ni čutil, kakor bi si je nikdar ne bil zlomil. To ga je mogočno potreslo. Začel je dvomiti o prostozidarstvu, premišljevali in iskati resnico.

Svoje čudežno ozdravljenje je napisal na pergament in z brgljami vred obesil v cerkvi pri velikem oltarju, da si jih vsak lahko ogleda. Toda led od njegovega srca se je le polagoma odtajal. Katoliški veri se je bil popolnoma odtujil, zatorej ga je stalo mnogo truda, da je prišel do resnice. Še enkrat je odšel v Egipt, od koder se je vrnil nedavno. — V Rimu mu dá neki menih Marijino svetinjo, katero je sprejel in poljubil. Dne 25. marcija letošnjega leta so rimski katoličani napravili božjo pot v prelepo cerkev Marije Snežne ali S. Marija Madžore. Tudi Zola je prišel tje in dobil blagoslov z Najsветеjšim. Odslej je nastal obrat v njegovi duši. Študiral je, tuhtal in se posvetoval z učenimi in vrnimi možmi, da bi našel resnico.

Namen božje poti dne 25. marcija je bilo spreobrnjenje grešnikov, zlasti prostozidarjev. In prošnja ni bila zastonj. Ravno tisti duhovnik, ki je takrat podelil blagoslov, je dne 18. majnika odvezal poglavarja pro-

stozidarjev. Očitno je Zola v cerkvi prebral in podpisal pismo, da je bil 30 let v hudobni družbi, da je napravil mnogo pohujšanja, pa da je spoznal hudobne naklepe prostozidarstva, da se kesá in prosi sv. očeta papeža, da bi bil zopet sprejet v naročje sv. kat. cerkve, v kateri ga je bila pobožna mati izredila. Po dolgih in dolgih letih je izgubljen sin sprejel zopet angeljski kruh; vsi navzoči so bili globoko ganjeni. Silno veselje je nastalo med vsemi vrnimi kristijani, še bolj so se pa veselili tega dogodka angelji, ki imajo večje veselje nad enim grešnikom ki pokoro dela, kakor nad devetindevetdeset pravičnimi.

Marija je na tem možu tako očitno pokazala, da je »priežališče grešnikov«, da ne more nikdo tajiti. V zahvalo za tako veliko in očitno milost, so rimski katoličani napravili božjo pot v cerkev Madonna del Divino Amore. — Framazonski listi pa osramočeni — moléé.

Smešnica. Trgovca K. in V. se pričkata, kateri je bolj premeten in spreten. K. reče: »Verjamite, da jaz vas stokrat prej prodam, ko vi mene enkrat«. — V. se odreže: »Verjamem, kajti za vas bi nihče niti beliča ne hotel dati!«

Razne stvari.

Domače. (Milostivi knezoškoč) se prihodnjo soboto popoldne odpeljejo birmovat v kozjansko dekanijo. Sv. birma bode dne 7. junija v Podčetrtku, 8. v Olimju, 9. v Bučah, 10. v Polju, 11. pri Sv. Petru pod Sv. gorami, 13. v Podsredi, 14. v Kozjem, 15. v Pilštanju, 16. na Prevorju, 17. pri Sv. Vidu na Planini, 18. na Planini in 19. v Dobjem.

(Shoda zaupnih mož) na Ptuj dne 25. maja ni sklical deželni poslanec g. dr. Fr. Jurtela. Bilo je sicer ondi nekaj slovenskih mož, ki so se pogovarjali o tem in onem, toda vsa stvar je bila popolnoma zasebna. Toliko v pojasnjenje, da naše zadnje novice kdo krivo ne tolmači!

(Pravico javnosti) je naučno ministerstvo dne 20. maja podelilo privatnemu ženskemu učiteljsku častitih šolskih sester v Mariboru. Vsled tega se že letos tukaj vrši zrelostni izpit za četrtoletnice. Ta ministerski odlok pač najlepše priznava izvrstno delovanje čč. šolskih sester mariborskih.

(Odbor »Slovenskega društva«) je imel v ponedeljek, dne 1. junija v Mariboru sejo. Bil je razgovor o sedanjem političnem položaju in o shodih, katere namerava društvo letos prirediti.

(Imenovanja.) Okrajni sodnik v Gornjem gradu, g. dr. Viktor Wagner, je imenovan tajnikom pri okrožnem sodišču v Celju, v Gornji grad pa je premeščen okrajni sodnik g. dr. Josip Fraidl iz Črnomlja.

(Vrl dijak umrl.) Dne 30. maja je pri Sv. Benediktu v Slov. goricah umrl za jetiko Matevž Estrin, četrtošolec mariborske gimnazije. Bil je odličan dijak in zelo pobožen mladenič. Škoda zanj! Naj v miru počiva!

(Poštno ime) Sv. Barbara pri Vurbergu želijo spremeniti v »Sv. Barbara pod Mariborom«, ker časopisi in druge pošiljatve gredo mesto tja, dol k Sv. Barbari v Halozah in večkrat se le za sedem dnij pridejo na pravo mesto.

(Nezgoda na železnici.) Na binkoštni ponedeljek zvečer ob 3/4 10. je lokalni vlak pri Rimskih toplicah povozil Matija Ožeka, pomožnega čuvaja. Ko je službeno šel po železnici, prijel ga je želodčni krč, da se ni mogel vlaku izogniti.

(Ustni zrelostni izpit) ali matura bode na mariborski gimnaziji dne 30. junija in dne 1. julija. Osmošolcev je letos sedemnajst.

(Obsodba). Pred porotniki v Celju je oni dan stal Anton Čagran, pomožni učitelj iz ljutomerskega okraja, zaradi grdega pohujšanja šolske mladine. Obsodili so ga na 6 let težke ječe. Ta slučaj si naj dobro zapomnijo šolske oblasti! Ni vsako »peto kolo« dobro za šolski poduk!

(Morilec svoje žene). Celjsko porotno sodišče je kajzarja Marka Kurjo zaradi umora svoje žene obsodilo na smrt na vešalah, njegovo soobtoženo ljubimko Ano Muršec pa oprostilo.

(Vinogradniki, škropite!) Proti strupeni rosi ali peronospori pomaga edino le škropljenje z modro galico. O tem se je pač v zadnjih letih vsakdo prepričal, kdor naravnost ni slep. Zato opominjamo, da je čas za prvo škropljenje že, preden začne grozdje cvesti. Ljubi Bog letos obeta obilo na zdravem trsu, torej ne zamudite vi storiti svoje, da si ohranite božji dar!

(Strela in požar.) Od Sv. Barbare pri Vurbergu se nam poroča: Dne 23. maja je strela udarila v poslopje Marije Slanič v Žikarcih; ogenj je vse uničil. Dne 26. maja zgodaj pa je sežgala hudobna roka poslopje Jurija Tomažiča v Zimici. Ofer A. Krepek se je komaj rešil s 3 otročiči in ženo, ki se je hudo opekla.

(Zasipalo ga je.) V opekarni Jakoba Macuna v Rogoznici pri Ptujju se je zadnji teden zgodila ta-le nesreča: Zemlja je zasula Franca Lesjaka iz Zabovec, ko je ilo kopal v jami. Sicer so ga drugi delavci hitro rešili, toda bil je tako hudo poškodovan, da je kmalu potem umrl.

(Samomor.) V vojaški ječi v Mariboru se je umoril vojak Friderik Arnhofer, mesarjev sin iz Lipnice. Ker je na straži zaspal, bil je obsojen na štiri mesece ječe; toda kazni ni hotel prebiti, ampak si je v torek, dne 2. junija zasadil kuhinjski nož v srce.

(Žandarsko postajo) in sicer tri žandarje dobijo v Muto. Tudi pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah se je ustanovila nova žandarska postaja.

(Strela) je v soboto, dne 30. maja udarila v hišo Blaža Bremca v Ostrožnem pri Celju. Njegovi trije otroci so bili takrat sami doma, in jih je strela samo malo omamila, druge večje škode pa ni naredila.

(Vojaški veteranci) pri Sv. Petru niže Maribora so si za nedeljo, dne 31. maja najeli službo božjo pri Materi božji na Górici. Slovesno sv. opravilo so imeli preč. g. stolni župnik J. Bohinc.

(Rop.) V petek, dne 29. maja sta v Hrastniku dva neznana potepuha prijela nekega moža. Eden je zgrabil moža pod vrat, drugi pa ga oropal za 10 gld. Ko sta potem roparja v Trbovljah stopila v vagon, da se peljeta v Ljubljano, prišla je pa žandarmerja in ju odvedla na Laško.

(Nevihta.) V soboto je bila na večih krajih huda nevihta in ploha. Tako je v Trbovljah povodenj poškodovala več mlinov in jezov ter odnesla občinsko kopalnico. Tudi na južni strani Ljutomera je istega dne bil velikansk naliv, kjer je v Nunski grabi šla precej debela toča.

(Poročila) sta se v Konjicah dne 28. maja gospod dr. Franc Mayer, odvetniški koncipijent v Celju, z gospodično Riči Prusovo in gospod dr. Kotnik, sodnijski pristav v Ložu, z gospodično Fini Prusovo.

(Moška beseda.) Od Sv. Barbare niže Maribora nam piše g. Janez Markuš: Gledé na dopis v št. 22. o naši volitvi izjavljam Vam, da sem jaz po rodu in mišljenju Slovenec, nemškutarjev pa sploh v naši občini ni. Dokler se proti slovenski narodnosti ne pregrešim, tako dolgo ne zaslužim zmerjanja. Kadar se pa slovenskemu

rodu na kvar izneverim, slobodno me smete imenovati ne samo nemškutarja, temveč celo iskarijota. — Kar se pa mojih županskih dolžnostij tiče, bodem gledal in si prizadeval po mogočnosti, da jih bodem spolnjeval natanko v zadovoljnost uradnijam, svojim občanom, v pravo korist občine Korene v vedni složnosti z odborovimi sklepi.

(Nesreča v rodokopu.) Dne 30. maja sta v Trbovljah v rudokopu razstreljala premogovo pečino Jožef Blinc in Franc Škof. Ker nista bila dovolj previdna, je strel prvega močno ranil, drugega pa ubil. Dne 12. maja pa je padel premogar Jožef Vratnar v 13 metrov globok rov in se ubil.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru sta darovala č. g. Janez Toman, kaplan v Slivnici, 3 gld. in Tereza Rajger od Sv. Martina pod Vurbergom 1 gld.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali meseca maja čč. gg.: Žekar Martin 15 gld., Sušnik Janez 12 gld. in Kansky Janez 20 gld.

(Društvo »Kmetovalce«) v Gotovljah ima v nedeljo, dne 14. junija ob 1/2 4. uri popoldne v prostorih gosp. J. Kopriva svoj XIX. občni zbor. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Govor o zelenem požlahtnjenju trti; govori potovalni učitelj g. J. Bele. 3. Govor o sajenju drevja; govori g. Fr. Praprotnik. 4. Društveno poročilo. 5. Vpisovanje udov in vplačevanje letnine. 6. Volitev novega odbora. 7. Nasveti. V razvedrilo petje in deklamacije.

(Slov. bralno in pevsko društvo »Maribor«) priredi prih. nedeljo popoldne na Tezni pri »Slovincu« koncert, šaljivo tombolo in prosto zabavo. Vstopnina za ude 10 kr., za neude 15 kr. oseba. Zbirališče v Mariboru pri g. Nekrepu; skupni odhod ob 3. uri popoldne.

Iz drugih krajev. (Kraljica — nuna.) Vojvodinja Adelajda de Braganza, udova portugalskega kralja Dom Miguela, rodod kneginja Löwenstein, je stopila pred kratkim v benediktinski samostan Solesmes na Francoskem kot nuna. Kraljica Adelajda je mati nadvojvodinje avstrijske Marije Terezije, udove ravnokar umrlega nadvojvode Karola Ludovika.

(Visoka starost.) V Tiflisu v južni Rusiji je te dni umrla udova Urumsija Arutjanova, stara 120 let. Starka je bila do zadnjega trenutka prilično krepka ter je šivala brez očal.

(O strašanski nesreči,) ki se je v soboto dogodila v Moskvi, poročamo v političnem ogledu. Mrličje je dal car Nikolaj na svoje stroške pokopati, vsaki obitelji, kjer se je kdo ponesrečil, plača tisoč rubljev in za sirote ustanovi poseben zavod. Ranjene je car s carico obiskal, jih tolažil, in ko so mu pripovedovali o grozni nesreči, se je razjokal.

(Vreme na Gornjem Štajarskem.) V sredo dne 20. maja je po noči grmelo, v četrtek nato celi dan deževalo v ravnici, snežilo pa v planinah, kjer še itak imajo po 2 metra na debelo starega snega, in v petek v jutro je tudi po dolinah bil debeli sneg. Ljudje nimajo ondi kaj polagati in tudi živine ne morejo na planine gnati.

(Nadepolna mladina.) V Taboru na Češkem so oni dan obsodili 17letnega Švehlo zaradi tatvine na 5 let ječe. Ko ga je gnal jetničar v ječo, je grozil: »Za tako malo dobi človek toliko! A gorje vam, grdi psi, kadar pridem ven. Maščeval se bodem!«

(Nemcu ne!) Nemški kancelar, knez Hohenlohe, je te dni hotel za drag denar nakupiti okoli Podebrada na Češkem več kmetij; toda vrli češki kmetje so vse ponudbe odbili, rekoč: »Nemcu ne prodamo svoje zemlje!«

Loterijne številke.

Gradec 30. maja 1896:	89, 7, 75, 31, 3
Dunaj » »	35, 9, 58, 47, 42

Razglas.

Krajni šolski svet pri Velikej Nedelji, železniška postaja v Ormožu, odda delo zgradbe novega studentca (s potrebnim materialom vred) potom ponudbe. Ponudniki se naj oglasé nadalje do dne 7. junija t. l. dopoldne in naj stavijo svoje ponudbe za delo in material skupno od metra. Oziralo se boše samo na take obrtnike, ki so za to delo opravičeni.

Več se izve pri načelniku krajnega šolskega sveta in v šolskem poslopju.

2-2

Načelnik.

Razglas.

Razpiše se služba občinskega redarja v občini Petrovče. Stalna plača 14 gld. na mesec, po dogovoru tudi več, prosta obleka in stanovanje. Ta služba je posebno pripravna za kakega rokodelca, ker ima dovolj časa za posebni zaslužek. Zahteva se neomadeževani značaj, znanje čitanja in pisave. Dosluženi vojaki in orožniki imajo prednost. Prošnje je potreba poslati do dne 1. julija t. l. županstvu v Petrovčah.

2-2

A. Koren, župan.

Na prodaj

je zaradi priletnosti posestnice vablivo, okoli 40 oralov obsegajoče, eno uro od farne cerkve Sv. Petra niže Maribora, in 1/4 ure od velike ceste ležeče posestvo: njive, travniki, gozd, gorice, zidana, z opeko krita hiša in ravno tako gospodarsko poslopje. Plačilni pogoji po možnosti ugodni. Več pové Vinc. Verlič, obč. predstojnik v Grušovi, pošta: Sv. Marjeta n. P., Maribor. 1-3

Izvrstne c. kr. jedino priv.

škropilnice proti peronospori inženirja Živica,



katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke porabnosti pri vsakem obdelovanju trtja itd. prodajamo z garancijo po dosedanjih nizkih cenah

Živic in drugi v Trstu.

➤ Pošiljamo popolne škropilnice na vsako pošto postajo naše monarhije franco z ieseno posodo 10 gld., z elegantno posodo iz kartona po 11 gld.

Obrazce s cenikom dopošiljamo radovaljno franco. 9-10

➤ Izdelujemo tudi razprašilnike za žvelo, neprenehljive vinske stiskalnice itd.

V najem

se da štacuna z mešanim blagom ležeča tik farne cerkve in okrajne ceste v lepem kraju na spodnjem Štajarskem, kjer ni konkurenta. Ravno tam je na prodaj nov umetni mlin — Kunstmühle — oddaljen od okrajne ceste komaj par minut. Več se izve iz uljudnosti pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 2-3



Prpriave za kavarnarje, sladičarje, gostilničarje, mesarje, sedlarje; peronosporaskropilnice, patent Schindler. 5



Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleštnike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 9

V žganjariji

Henrika Witzler-ja, lesotrčca v Gornji Hoči, se vsakovrstno žganje po jako nizki cenl dobi. 11-13

Glasovir,

v dobrem stanu, s 6 1/2 okt., na klescih, se po nizki ceni takoj prod. Več se izve pri mežnarju Val. Domajnko, Sv. Križ pri Ljutomeru. 2-2

Znano izvrstne

Ljutomerske škropilnice

proti peronospori

izvolijo se naročiti naravnost pri

A. Huber-ju v Ljutomeru.

Cena za eden komad:

s kupreno puto gld. 14.—
s leseno puto „ 10.—

Poštnina za eno škropilnico 30—50 kr.

➤ Vsako leto večja raba in mnogi dopisi priznanstva dobrega delovanja, dokazujejo izvrstno rabljivost više imenovanih škropilnic. 3-3

Primerna darila birmancem,

Molitvene knjige

v najrazličnejših vezavah, v največi izbéri in po čudovito nizkih cenah priporoča

ANDREJ PLATZER,

(poprej **Eduard Ferlino**)

prodajalnica papirja, pisalnega orodja, šolskih potrebščin, šolskih in molitvenih knjig 2-6

gosposka ulica št. 3. v Mariboru, gosposka ulica št. 3.

Čislane hišne gospodinje!

Kupujte samo

2-6

pravo Ölzevo kavo.



Zakaj? Zato, ker po nji dobi kava prijetno dišavo in lepo zlatorujavo barvo; zato, ker je po preiskavi cesarskega sovetnika gosp. dra. Englinga iz najboljih surovin skrbljivo narejena. — Zato, ker je izdatna. — Zato, ker je ta kava prijetna in užitna hrana.

➤ Da se pri kupovanju ne motite, pogledajte vselej točno na ime ➤

bratje Ölz.

— Na prodaj je v vseh boljših štacunih. —

Oznanilo.

Vsled preobilnega vlaganja je „Posojilnica v Makolah“ k temu prisiljena, da bode počenshi od 1. julija t. l. hranilne vloge (stare in nove obrestovala le po 4½%, kar se s tem daje na splošno znanje!

Makole, dne 1. junija 1896.

1—3

Načelstvo.

Zahvala.

Vsem ljubim faranom domače, kakor tudi sosednih far, kateri so se v nepričakovano velikem številu udeležili pokopa moje 22. maja prerano umrle žene, se srčno zahvaljujem; posebno zahvalo pa izrekam preč. gg. duhovnikom in velespoštovanim gg. učiteljem, kateri so ganljivo nagrobnico zapeli.

Sv. Martin blizu Vurberga,
dne 25. maja 1896.

Ignacij Amer.

Barthel-ov originalni karbolinej

kot barvilo in ohranilo za les skozi 15 let vseskozi dejanski izkušeno in priporočeno, izdelujemo v kljub naporam neke nasprotne tovarne, ki hoče trgovino s karbolinejem na-se potegniti in monopolizirati, tudi zanaprej v najboljši kakovosti.

Proti tej monopolizaciji smo pri vis. c. kr. ministerstvu za trgovino že odločno vložili ugovor in prosili pomoči.

Svoj originalni karbolinej izdelujemo razven v naravni rujavi še v 12terih različnih barvah in radi postrežemo z vzorci in ceniki.

Mihael Barthel in drugi, Dunaj,
X., Keplergasse 20.

Ferdinand Stuflesser,

kipar in izdelovatelj oltarjev
na Tirolskem
št. Ulrich-Gröden

se priporoča častiti duhovščini za izdelovanje in pošiljatev podob svetnikov, oltarjev in križevih potov iz lesa.

Nove ilustrovanе kataloge zastoj.

Odlikovan na svetovnih razstavah in od Nj. svetosti papeža Leona XIII.

3-3



Učenec,

od dobrih starišev zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme se takoj v prodajalnico z mešanim blagom in deželnimi pridelki pri Anton Verbič-u v Tepanji pri Konjicah (Štirsko).

Tisti, kateri že kaj razume, ima prednost.

1—3

Hiša

na Spodnjem Hajdinu pri Ptui, novo zidana in z opeko pokrita, obstoječa iz treh sob, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pove upravnistvo „Slov. Gosp.“ ali pa posestnica v Ptui, Schlossgasse št. 4.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

RAZGLAS.

Ker se počne žetev, c. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci vse svoje p. n. gospode kmetovace uljudno opozoruje, da zavaruje zraven hiš in vsakterega pohištva, strojev, živine itd. tudi pridelke na njivah in senožetih zoper požar pod mogočno ugodnimi pogoji.

Dotična vprašanja se vselej uljudno razjasnijo v zavarovalničnih kancelijah (**Gradec, Herrengasse št. 18 in 20**), kakor tudi pri vsakem okrajnem zastopniku, kjer se tudi zavarovalne ponudbe sprejemajo.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci.

Okrajno zastopništvo v Gradcu, meseca velikega travnika 1896.

Ponatis se ne plačuje.

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja
jedino pristna

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: **Dunaj.** Podružnica: I., Graben 10.
VII/2 Stifftgasse 19.

Naslov za telegrams: „Gummischmeidler“.

1

Vinograd,

z amerikanskimi trtami zasajen, ki se da sedaj na zeleno požlahniti, se iz proste roke proda. Prostora za vinograd je eden oral, pašnika in hoste pa do dva oral. Vse to na Sromlah (Pohama) blizu okrajne ceste, izvrstna lega, zraven je tudi močen hrastov hram in preša. Cena za celo to reč je 1000 fl.

Več o tem pové iz prijaznosti Davorin Pleterski, posestnik na Zdolah pri cerkvi, pošta Videm.

Apno

3-8

z najboljšega kamna in z drvami žgano, od zidarjev zelo hvaljeno, se dobi v Jelovcu 20 minut od Makol. Velja 100 klgr. 1 gold. Kedaj se ven daje, se lahko pismeno poizvé pri Juriju Černoga v Variši vesi p. Makole.

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkajoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Stajerskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.

Maribor: Al. Quandest, Gospodarska ulica.

3

Proda se posestvo

na Goričkem v Slov. goricah, ki meri 33 oralov; 16 oralov je travnikov. Cena 5500 gld. Občinski urad Dobrenje — pošta Pesnica.

Svilnat papir

2-7

v 80 različnih barvah, kakor tudi vse druge za izdelavo umetnih papirnih cvetlic potrebne dele priporoča v največi izbiri in po zelo nizki ceni

Andrej Platzer,

v Mariboru, gosposka ulica št. 3,

trgovina s papirjem, galant. blagom, pisalnim orodjem, šol. potrebščinami, igralnimi kartami, šolskimi in molitvenimi knjigami na debelo in drobno.

Svinjereja

angleškega plemena.

Makshofen pri Deggendorfu, Bavarsko.

Ustanovljena 1854.

Lastnik: **A. ENGELN.**

Tudi v inozemstvu — v Hamburgu, na Dunaju in v Budapešti — obdarovana s prvimi darili, prodaja najceneje

3-10

breje svinje,

godnje mrjasce,

kakor tudi mlajše živali.

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. L. A. Brože.)